

Algemene Beschouwingen PNL Kadernota 2020.

Voorzitter, leden van de gemeenteraad geachte aanwezigen

Voordat we aan onze beschouwingen beginnen, willen we graag een woord van dank uitspreken aan alle mensen binnen dit gemeentehuis, die ons in aanloop naar vanavond op allerlei manieren hebben geholpen met de moeilijke materie om te gaan. Wij beseffen dat hier veel extra inspanningen zijn geleverd.

Evenwicht brengen is de titel van de kadernota 2020. Evenwicht waarin is dan de vraag. Op zoek naar dit evenwicht! Voor PNL betekent dit op een verantwoorde manier keuzes maken om onze inkomsten en uitgaven weer in evenwicht te brengen de komende jaren. Hierbij zullen keuzes gemaakt moeten worden over wat we wel doen en wat we niet doen. Een uitdaging voor ons allemaal. Zeker met een tekort van 1,7 miljoen op een totaal aan gemeentelijke uitgaven van om en de nabijheid van 47 miljoen. Een tekort van 3,6%.

Het voorstel van het college is om dit tekort weg te werken met een extreme verhoging van de OZB met 38%. En tellen we de afgesproken 3% per jaar voor de jaren 2021, 2022 en 2023 hierbij op dan zien we een stijging van in totaal 47%. En de vraag is maar of het hier bij blijft. Een dergelijke stijging is in de geschiedenis van Laarbeek nog nooit voorgekomen. Wij hebben hier heel veel moeite mee. In onze ogen dienen daarom de uitgaven substantieel naar beneden bijgesteld te worden om de OZB-verhoging zo laag mogelijk te houden. Dit hebben we ook afgesproken in het vijfpartijenakkoord (maximaal 3%).

Sinds de voorgestelde aanvullende verhoging van de ozb naar 38%, naar aanleiding van de mei-circulaire vorige week, beseffen ook wij dat een max ozb stijging van 3% moeilijk te realiseren is. Echter vasthouden aan het voorstel van 38% gaat ons veel, heel veel te ver!

Wij realiseren ons ook dat er in het vijfpartijenakkoord ook andere afspraken staan. Echter het extra zwaar belasten van de inwoners is ons een brug te ver. De oplossingen zullen gevonden moeten worden in het schrappen van uitgaven (vaak nog te realiseren nieuwe uitgaven) door nog nadrukkelijker keuzes te maken.

Het gaat economisch voorspoedig. Echter veel inwoners profiteren hier nauwelijks of niets van. Sterker nog ze worden belast met extra belastingen. Denk b.v. aan btw en energiebelasting. En nu in het vooruitzicht extra belasting op het gebruik van gas. En dan Vervolgens gaan wij hier als gemeente er nog een schepje bovenop doen. En niemand, niemand kan er iets aan doen?? We moeten ons realiseren dat er veel mensen zijn die zogenaamd 'steen' rijk zijn (bezit van woning) maar financieel moeilijk rond kunnen komen. (maar een AOW uitkering met misschien een klein pensioen. Ook mensen met middeninkomens hebben in Laarbeek vaak een eigen huis (67,5% Waar staat je gemeente) en modaal inkomen)

Voordat we ingaan op de verschillende programma's van de kadernota gaan wij kort in op het overleg, wat we als voorbereiding met de 4 andere partijen hebben gehad. In gezamenlijkheid hebben wij, naast de reeds door B&W aangegeven bezuinigingen, gezocht naar extra mogelijkheden om de uitgaven te verlagen. Hierbij zijn een aantal extra bezuinigingen afgesproken die via amendementen worden voorgelegd aan het college. Het gaat hier om een totaalbedrag van grofweg 200.000 (nakijken) Afgezet tegen het geconstateerde tekort van €1,7 miljoen resteert dan nog grofweg ruim 1,4 miljoen (= 35%). Voor ons nog veel te veel.

De zoektocht met de andere partijen heeft onvoldoende opgeleverd. Zeker nu ook duidelijk is dat het toepassen van een systematiek van indexering zoals het rijk hanteert en voor Laarbeek een voordeel op kan leveren van 2 ton niet wordt toegepast.

Wij constateren hierbij dat de tijdsdruk erg hoog is geweest om de goede ideeën en mogelijkheden met elkaar verder door te spreken.

In het addendum geeft het college aan zich als zelfstandige gemeente verder te ontwikkelen. Echter wij constateren al langer dat er veel samenwerkingsverbanden (die zich volgens ons weinig rekening houden met de problemen van de gemeente) zijn waar veel gemeentelijke taken worden uitgevoerd. De financiële invloed die we hier als gemeenteraad hebben is en wordt steeds kleiner. Dus de financiële knoppen waar we aan kunnen draaien zijn en worden steeds geringer. Evenals het zorgen voor een hoogwaardig voorzieningenniveau in Laarbeek is het voor ons van essentieel belang dat de inkomens van onze inwoners niet extra onnodig belast worden. Een dilemma!!

Onderstaand geven wij per programma extra zoekrichting om de OZB tot meer normale proporties terug te brengen. Hierdoor kan het forse tekort van 1,7 miljoen grotendeels uit gedekt worden. En zo zijn er zeker nog meer mogelijkheden om uitgaven te beheersen/beperken. Echter hiervoor hebben wij wel meer tijd nodig.

Programma 1 Burger en bestuur

Zoals het college constateert vraagt de huidige tijd om een ander soort lokaal bestuur. In de zoektocht naar de nieuwe rol van de gemeente past in onze mening ook de taakverdeling in samenwerking tussen inwoners, bedrijven en overheid. Vernetwerken is hierbij belangrijk. Een gemeente, ook Laarbeek, kan in algemene zin platter worden met minder management.

1. Wij verzoeken het college te onderzoeken in hoeverre de managementlaag met 1 fte kan worden verminderd.
2. Voor de metropoolregio wordt een bedrag opgenomen voor nieuwe wensen. In onze ogen is in de taken gesneden van dit samenwerkingsverband. Hiervoor is geen bezuiniging opgenomen terwijl dit in onze ogen een logisch vervolg is van het minder uitvoeren van taken!
3. Verzoek aan het college is om te onderzoeken in hoeverre co-financiering van de particuliere archieven tot de mogelijkheden behoren behoort en aan te geven in hoeverre er een nieuwe verdeelsleutel komt en welk financieel voordeel dit oplevert.

Programma 2 Veiligheid

De structurele invulling formatie Aanpak Voorkoming Escalatie door de gemeente zorgt, zo blijkt uit de 1e rapportages, voor minder kosten in het verdere zorgcircuit. Echter het voordeel van deze aanpak komt uiteraard, vooral voor het individu, maar financieel hebben andere organisaties er voordeel bij. Wij denken dat een co-financiering van deze functionaris tot de mogelijkheden moet horen. Ook het in beeld brengen van de minder uitgaven vinden wij belangrijk.

1. Onderzoek de mogelijkheden van co-financiering.
2. Breng het inderdieneffect in beeld.

Programma 3 Woon- en leefklimaat

We onderschrijven het belang van groen in relatie tot leefbaarheid.

1. Voor het bomenplan wordt een structureel meer bedrag nodig geacht van € 104.000,00, terwijl volgens de jaarrekening 2018 de exploitatielast al jaarlijks € 200.000,00 bedraagt. En De stand van het bomenfonds is € 325.000,00 (afgerond). Voorstel is om het extra bedrag te bezuinigen. Wat zijn de consequenties hiervan?
2. De post gladheidsbestrijding gaat nu over naar Blink, was Veiligheidsregio. Wij denken dat de bijdrage aan de veiligheidsregio met dit bedrag kan worden verlaagd. Voorstel is om vanaf 2021 dit bedrag als bezuiniging in te boeken bij de veiligheidsregio.
3. Bij de implementatie van de omgevingswet ligt samenwerking op Peelniveau voor de hand. Breng in beeld in hoeverre dit kostenverlagend kan werken!
4. Breng in beeld wat de kosten zijn voor het Digitaalstelsel Omgevingswet en welk deel hiervan voor rekening van het Rijk en de gemeente komt. En Kan hier ook niet in Peelverband opgetrokken worden?

Programma 4 Economie en werkgelegenheid

Voor het Gulden land en bijdrage innovatiehuis worden gezamenlijk bezuinigingsvoorstellen gedaan. Zie de ingediende amendementen.

Met de invoering van het ondernemersfonds is zijn er voldoende financiën om projecten zoals vitale centra en bedrijventerreinen in Economische Agenda uit te kunnen voeren. Het opnemen van een structurele bijdrage van € 50.000,00 is in onze ogen dan ook niet nodig.

1. Breng in beeld wat de consequenties zijn van deze bezuiniging?

Programma 5 Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs

Door de enorme tekorten in het sociaal domein, mede veroorzaakt door de lagere rijksoverheid uitkering, wordt naast reeds de door het college ingerekende bezuinigingen door ons voorgesteld te onderzoeken in hoeverre de € 300.000,00 minder rijksbijdragen (Voogdij 18+) bezuinigd kan worden.

1. Stel beheersmaatregelen op om de rijks korting van € 300.000,00 binnen het sociaal domein haalbaar te maken.

2. Betrek de subsidies van cluster IV als extra taakstellende bezuiniging in de subsidies.

Programma 6 Financiën en bedrijfsvoering

De indicering, zoals het rijk toepast bij het gemeentefonds, gelijk laten lopen aan de toepassing van het Rijk. Dit levert een voordeel op van structureel € 200.000,00. Nu passen we een systematiek toe die is afgestemd op de indicering van de gemeenschappelijke regelingen.

Ten slotte

Voorzitter

We hebben een intensief proces achter de rug. En de communicatie naar de inwoners is in onze ogen op z'n zachts gezegd erg ongelukkig en niet professioneel. De problematiek die de kadernota 2020 met zich meebrengt, heeft ervoor gezorgd dat wij van mening zijn dat de tijd om de behandeling van de kadernota optimaal voor te kunnen bereiden, te kort is geweest. Hier zullen we voor de toekomst gezamenlijk een andere manier in moeten vinden, is onze mening. En we zijn er nog lang niet. Dat realiseren wij ons terdege. Wanneer richtingen door het college worden meegenomen blijft er nog een nadeel over. En dit nadeel is veel hoger dan de genoemde afspraak in het vijfpartijenakkoord. Indien de bezuinigingsmogelijkheden met de andere partijen worden meegenomen blijft het nadeel nog steeds te groot. Zoals gezegd hebben we meer tijd nodig. Daarom hebben wij een motie om de kadernota voor kennisgeving aan te nemen en de door andere ingediende amendementen, moties, algemene beschouwingen, vragen te beschouwen als speerpunten en aanbevelingen. U kunt bij het opstellen van de begroting 2020 hier rekening mee houden. In de tussenliggende tijd kunnen de partijen met elkaar verder verkennen welke bezuinigingen gerealiseerd kunnen worden om de OZB significant naar beneden bij te stellen. Bij de behandeling van de begroting 2020 wordt dan hier formeel over besloten.

Wanneer niet wordt ingestemd met deze motie voelen wij niet de echte wil om er samen uit te komen.

Onze intentie is nog steeds om er samen met de andere partijen en uw college uit te komen.

Indien deze motie niet wordt aangenomen resteert ons niets anders dan tegen de forse verhoging van de OZB te stemmen en dus tegen de kadernota. Ondanks alles roepen wij het college en de andere partijen op te kiezen voor substantiële verlaging van de voorgenomen OZB verhoging. Dit in het belang voor onze inwoners.

Dank u voor uw aandacht

Fractie PNL

